

تأمین امنیت سیاسی جمهوری اسلامی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی^۱

مریم مشعشعی^۲، مرضیه پیلهور^۳، علی صادقی شهپر^۴

چکیده

زمینه و هدف: تأمین امنیت سیاسی یکی از عوامل حیاتی در تعاملات بین‌المللی است که بر تمامی جوانب در کشورها و جوامع تأثیرگذار است. ایران به عنوان یکی از عوامل کلیدی در منطقه خاورمیانه با تأثیرگذاری در تعاملات بین‌المللی، با داشتن امنیت سیاسی قوی، می‌تواند نقش مهمی در پایداری منطقه و جهان ایفا کند. لذا پژوهش حاضر بر آن است که با شناخت مسأله امنیت سیاسی جمهوری اسلامی ایران، تأثیر آن را بر تعاملات بین‌المللی مورد بررسی قرار دهد.

روش: پژوهش از نظر هدف بنیادی، از حیث ماهیت کیفی، و از نظر روش گردآوری توصیفی - تحلیلی می‌باشد که مبتنی بر مطالعه تحلیلی و تفسیری از منابع مرتبط، از جمله مقالات علمی و کتب مرجع استفاده شده است. علاوه بر این، مطالعه موردی از تجارب کشورهای مختلف در حوزه امنیت سیاسی نیز مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته‌ها: تأمین امنیت سیاسی در ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی به عوامل چندگانه‌ای بستگی دارد. از جمله عوامل مهم می‌توان به تأثیر امنیت سیاسی در جذب سرمایه خارجی، اثربخشی دیپلماسی و تحریم‌ها اشاره کرد. همچنین، تأمین امنیت سیاسی مرتبط با تعاملات بین‌المللی ایران با کشورهای دیگر نیز می‌باشد. در این راستا، درک و تعامل مستدام با سایر

۱. این مقاله برگرفته از رساله‌ی مقطع دکترا با موضوع «راهکارهای تأمین امنیت سیاسی جمهوری اسلامی ایران از نظر فقهی و حقوقی» است.

۲. دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

m.moshasha@chmail.ir

۳. استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران. (نویسنده مسئول)

۴. استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

کشورها، همکاری در حل بحران‌های منطقه‌ای، تقویت همبستگی منطقه‌ای و همچنین ایجاد روابط اقتصادی و تجاری می‌تواند به تأمین امنیت سیاسی ایران کمک کند.

نتیجه: نتایج نشان می‌دهد که با توجه به اهمیت تأمین امنیت سیاسی برای تعاملات بین‌المللی و نیاز ایران به تأمین امنیت در داخل و خارج، دولت و اقشار جامعه باید به ایجاد و تقویت نظامی در کنار همکاری با بایسته‌های بین‌المللی تکیه نمایند. همچنین، آگاهی و مشارکت مردم در راستای تأمین امنیت سیاسی ایران از اهمیت بالایی برخوردار است. با اعتماد و همکاری بین مردم و دولت، می‌توان به تأمین امنیت سیاسی ایران و افزایش تعاملات بین‌المللی به بهره‌وری بیشتری رسید.

واژگان کلیدی: امنیت سیاسی، تعاملات بین‌المللی، جمهوری اسلامی ایران، حقوق بشر

مقدمه

تأمین حقوق مدنی در بُعد سیاسی آن، امنیت سیاسی یک جامعه را رقم می‌زند (جهان‌بزرگی، ۱۳۹۳: ۱۰۹)؛ (Jahanboori, 2014: 109) به عبارتی می‌توان این‌گونه بیان نمود که امنیت سیاسی، موضوعی است که در رفتارهای سیاسی جوامع انسانی نقش ویژه‌ای دارد و سرنوشت آن‌ها را تعیین می‌کند. در دیدگاه متفکران سیاسی و اجتماعی، امنیت سیاسی ابعاد و لایه‌های مختلفی دارد. این مفهوم بنیادی مقوله‌ای است که برای ثبات و پایداری حیات سیاسی یک جامعه محسوب می‌شود و همچنین برای پویایی و نشاط جامعه ضروری است و باید گفت هدف امنیت سیاسی، حفظ حقوق سیاسی و مدنی شهروندان است. (قاسمی، ۱۳۹۸: ۷)؛ (Qasemi, 2018: 32)

به تعبیری دیگر، امنیت سیاسی یکی از عوامل حیاتی در تعاملات بین‌المللی است و از دیرباز قلمرو راهبرد و قدرت است (سی‌ویلیامز، ۱۳۹۵: ۴۱)؛ (C. Williams, 2015: 41) که تأثیر قابل توجهی بر روابط کشورها و مناطق دارد و باید این نکته را در نظر داشت که تنها با ابزارهای اقتدارآمیز قدرت نمی‌توان امنیت را برقرار نمود. (افتخاری، ۱۳۸۴: ۲۳)؛ (Eftakhari, 2014: 23) جمهوری اسلامی ایران، به عنوان یکی از کشورهای منطقه خاورمیانه، نیز در برابر چالش‌ها و تهدیدهای امنیتی قرار دارد که تأمین امنیت سیاسی آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. امنیت سیاسی به عنوان یکی از ابعاد امنیت ملی، به حفظ و تضمین استقلال، حاکمیت و امنیت داخلی یک کشور اشاره دارد. این امر شامل محافظت از سیستم سیاسی، حفظ حقوق و آزادی‌های شهروندان، مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی، و تأمین استقرار و پایداری در کشور می‌شود. در این راستا، تأمین امنیت سیاسی ایران به منظور حفظ منافع ملی و توسعه پایدار، از اهمیت بالایی برخوردار است.

تأمین امنیت سیاسی ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی و تاریخی خاص خود، با چالش‌های منحصر به فردی روبرو است و استمرار نظام جمهوری اسلامی ایران وابسته به حضور مردم، حفظ و رعایت حقوق آنهاست. (احمدی و همکاران، ۱۳۹۹: ۳۲)؛ (Ahmadi et al., 2019: 32) ایران به عنوان یکی از کشورهایی با تاریخچه و فرهنگ غنی، در منطقه خاورمیانه با تنش‌ها و تهدیدهای امنیتی متعددی مواجه است. از جمله این تهدیدها می‌توان به تهدیدهای نظامی، تروریسم، تهدیدهای سایبری و تحریم‌های اقتصادی اشاره کرد. در اینجا این سؤال مطرح می‌شود که تأمین امنیت سیاسی ایران در برابر این تهدیدها و چالش‌ها، نقش مهمی در تعاملات بین‌المللی این کشور

دارد؟ و اینکه امنیت سیاسی قوی، اعتماد بین‌المللی را تقویت می‌کند؟ و چگونه به ایران امکان می‌دهد تا در تعاملات بین‌المللی، نقش موثری را ایفا کند؟ در این مقاله ما قصد داریم با پاسخ به این سؤالات همچنین این مطالب را تشریح کنیم که تأمین امنیت سیاسی ایران، به توسعه همکاری‌های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی نیز کمک و ایران را به عنوان یک بازیگر مهم در صحنه بین‌المللی قوی معرفی می‌کند. در این مقاله، با بررسی تأمین امنیت سیاسی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی، به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های موجود در این زمینه می‌پردازیم. با استفاده از منابع و رفرنس‌های معتبر، تلاش می‌کنیم تا به تحلیلی عمیق از وضعیت تأمین امنیت سیاسی ایران بپردازیم و نقش آن در تعاملات بین‌المللی را بررسی نماییم.

۱- مفهوم امنیت سیاسی

۱-۱- تعریف امنیت سیاسی

معنای لغوی «امنیت سیاسی» به مجموعه‌ای از مفاهیم می‌پردازد که با هم ترکیب شده‌اند: «امنیت» در لغت به معنای در امان بودن، بی‌بیمی، آسایش و بی‌هراسی است (معین، ۱۳۷۵: ۳۵۴)؛ (Moin, 1996: 354) همچنین به معنای حفاظت و محافظت از چیزی یا کسی که در برابر خطرات، تهدیدات و ضررهای محتمل استفاده می‌شود. (قریشی، ۱۳۵۲: ۱۲۳)؛ (Qureshi, 1973: 123). «سیاسی» به معنای مربوط به سیاست، نظام سیاسی و فرایندهای سیاسی است.

بنابراین، به طور کلی، معنای لغوی «امنیت سیاسی» به مفهوم حفاظت و محافظت از نظام سیاسی، فرایندهای سیاسی و نظم سیاسی در برابر تهدیدات و خطرات ممکن استفاده می‌شود. (قاسمی، ۱۳۹۸: ۳۲)؛ (Qassimi, 2018:32)

۱-۲- عناصر امنیت سیاسی

عناصر امنیت سیاسی نقش مهمی در حفظ و حراست از استقلال، آزادی و امنیت یک کشور دارند. این عناصر نقش‌های متعددی را ایفا می‌کنند که در ادامه به برخی از این عناصر اشاره خواهیم کرد.

استحکام مرزها: حفظ امنیت سیاسی یک کشور با استحکام مرزها آغاز می‌شود. برنامه‌ریزی و اجرای مناسب در مورد کنترل و نظارت بر مرزها از اهمیت بالایی برخوردار است. این امر شامل تأسیس و تقویت پایگاه‌های نظامی جهت پیشگیری از تهاجم‌ها و عبور غیرقانونی افراد و سلاح‌های خطرناک می‌شود.

استحکام سیاست خارجی: سیاست خارجی خط مشی و روشی است که دولت در برخورد با امور و مسائل خارج از کشور برای حفظ حاکمیت و دفاع از موجودیت و منافع خود اتخاذ می‌کند (حاتمی و همکاران، ۱۳۸۹: ۱۱۸)؛ (Hatami et al., 2010: 118) و استحکام و پایداری سیاست خارجی یک کشور مستلزم نظم و تعادل در روابط بین‌المللی است. به عنوان مثال، توسعه روابط سازنده با کشورهای همجوار، حفظ عضویت در سازمان‌ها و اتحادیه‌های بین‌المللی و ایجاد تفاهم‌نامه‌های مشترک جهت حفظ حقوق و منافع مشترک باعث تقویت امنیت سیاسی خواهد شد.

استحکام داخلی: استحکام داخلی به حفظ نظم اجتماعی و پایداری سیاسی در داخل کشور اشاره دارد. ایجاد سیستم قوانین کارآمد، توسعه عدالت اجتماعی، ارائه خدمات عمومی مناسب به شهروندان و تأسیس سازمان‌های امنیتی و اطلاعاتی قوی از عواملی هستند که در بهبود استحکام داخلی تأثیر گذارند.

همکاری بین دولت‌ها: برقراری و تقویت روابط میان دولت‌ها و سازمان‌های امنیتی به منظور تبادل اطلاعات، همکاری در مقابله با جرائم سازمان یافته و تهدیدهای امنیتی، تروریسم و قاچاق مواد مخدر نیز از جمله عناصر امنیت سیاسی محسوب می‌شوند.

حقوق بشر و آزادی‌های مدنی: احترام به حقوق بشر و حقوق مدنی افراد نیز از اساسی‌ترین عناصر امنیت سیاسی به حساب می‌آید. این مسأله شامل حقوق آزادی بیان، دسترسی به اطلاعات، حق تشکیل اجتماعات صلح آمیز و حق رأی دادن است. در نهایت می‌توان چنین بیان داشت که برای ایجاد و حفظ امنیت سیاسی لازم است که همه این عناصر مورد توجه قرار گیرند و در کنار هم عمل کنند. امنیت سیاسی، به عنوان مبنایی برای پیشرفت و توسعه پایدار یک جامعه، نیازمند هماهنگی و همکاری همه جوانب سیاست، امنیت و اجتماع است. (قاضی‌زاده، ۱۴۰۱: ۲۰)؛ (Qazizadeh, 2022: 20)

۲- اهمیت امنیت سیاسی در ایران

امنیت سیاسی در ایران یکی از مهمترین فاکتورها برای حفظ استقرار و پیشرفت کشور است. این نیاز برای امنیت در حوزه سیاسی به دلیل تأثیر جنبش‌های سیاسی و مسائل خارجی ناشی از تهدیدها و خطرات برای استقرار و یکپارچگی منافع کشوری است. باید گفت امنیت سیاسی از اهمیت بالایی برخوردار است. (Elliot & Reginald, 2007: 71) زیرا به طور مستقیم با ثبات

سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور مرتبط است. یک سیستم سیاسی پایدار نیازمند حفظ امنیت سیاسی متقابل بین دولت و شهروندان است چرا که وجود امنیت سیاسی موجب افزایش اعتماد مردم به حکومت و استقرار روابط قوی بین اجزای سیاسی می‌شود و این امر موجب پیشرفت و توسعه کشور در زمینه‌های مختلف می‌شود، از جمله تجارت، سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه صنعتی و فرهنگی، جذب گردشگران و پیوند با جوامع جهانی. امنیت سیاسی ایران نیز به دلیل وجود تهدیدات برای منافع کشوری از جمله توطئه‌های خارجی، تغییرات سیاسی ناپایدار در منطقه و رقابت‌های سیاسی داخلی، بسیار حیاتی است. از جهت دیگر امنیت سیاسی نقش مهمی در حفظ توانمندی دفاعی و ایجاد تعادل قدرت داشته و بر قوای نظامی، اطلاعاتی و اقتصادی تأثیر می‌گذارد. امنیت سیاسی همچنین برای حفظ حقوق شهروندان، نظم اجتماعی و حفظ حکمرانی قانونی ضروری است. وجود یک کشور پایدار سیاسی، نقش شگرفی در ایجاد برابری اجتماعی و جلوگیری از کنوانسیون‌ها و بهره‌برداران قدرت دارد. به طور خلاصه چنین استنباط می‌شود که امنیت سیاسی در ایران اهمیت بالایی دارد زیرا تأثیر مثبت بر استقرار، پیشرفت و توسعه کشور دارد و برقراری توازن بین اقتصاد، جامعه و قدرت‌های خارجی را تضمین می‌کند. امنیت سیاسی در ایران مهمترین پایه برای حفظ کشور و مردم است و باید به طور جدی تأمین و حفظ شود. (قاسمی، ۱۳۹۸: ۷)؛ (Qassimi, 2018: 7)

۱-۲- موقعیت جغرافیایی ایران و تهدیدات امنیتی

موقعیت جغرافیایی ایران به عنوان یک کشور در منطقه خاورمیانه، دارای تأثیرات بسیاری بر امنیت سیاسی است. قرارگرفتن کشور ایران در قلب منطقه، که به عنوان محوریت ناحیه شناخته می‌شود، آن را تبدیل به عاملی اصلی در دینامیک‌های سیاسی^۱ منطقه کرده است. با وجود گستردگی مرزهای خود با بیش از هفت کشور همسایه، ایران در معرض تهدیدات امنیتی متعدد قرار دارد. اولین تهدید امنیتی که بر کشور ایران تأثیر می‌گذارد، مرتبط با وجود تنش‌ها و درگیری‌های منطقه‌ای است. همسایگان ایران، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم، درگیری‌ها و نزاعات

۱. دینامیک سیاسی به مطالعه روابط و تغییراتی اشاره دارد که در سیستم‌های سیاسی اتفاق می‌افتد. این مفهوم به تحلیل و تفسیر نیروها، روابط قدرت، اندازه‌گیری نیروی سیاسی و تغییرات در سیستم سیاسی می‌پردازد. دینامیک سیاسی شامل عناصری مانند مبارزه برای قدرت، توافق و مشارکت سیاسی، تأثیرات رسانه‌ها، تأثیرگذاری عوامل فرهنگی و اجتماعی و تحولات سیاسی است. در واقع، دینامیک سیاسی تلاش می‌کند تا فرایندهای پیچیده و تغییراتی که در سیستم‌های سیاسی رخ می‌دهد را تحلیل کرده و دلایل و عوامل پشت این تغییرات را بیان کند.

امنیتی را تجربه کرده و این تهدیدات به آسیب رساندن به امنیت سیاسی ایران منجر می‌شوند. علاوه بر این، موقعیت جغرافیایی شرقی ایران مسیری مهم برای عبور از ترانزیت بار و نیروی انسانی است. این امر می‌تواند باعث ورود تهدیدات امنیتی مرتبط با قاچاق مواد مخدر، تروریسم، قاچاق سلاح و جنایات سازمان یافته شود. به این ترتیب، ایران برای تأمین نیاز امنیت مرزها و کنترل تردهای غیرقانونی، نیاز به حفظ امنیت سیاسی خود دارد. (قاضی‌زاده، ۱۴۰۱: ۳۰)؛ (Qazizadeh, 2022: 30)

علاوه بر تهدیداتی که به آن اشاره شد، موقعیت جغرافیایی ایران برای امنیت سیاسی کشور تأثیرات مثبتی نیز دارد. با وجود فاصله کم از دریای عمان و خلیج فارس، ایران به عنوان یک بازیگر سرآمد در این منطقه نقش مهمی را ایفا می‌کند. در این زمینه، کنترل منابع نفت و گاز، طرح‌های تجارت بین‌المللی و ارتباطات بین‌المللی از جمله اقداماتی هستند که با مساعدت از موقعیت جغرافیایی ایران، امنیت سیاسی آن را تقویت می‌کنند. و در آخر اینکه با وجود تهدیدات امنیتی گسترده ناشی از تنش‌های منطقه‌ای و فراهم کردن فرصت‌های جدید برای تأمین امنیت سیاسی، ایران باید با سیاست‌های هوشمندانه و تدابیر تقویتی مناسب، امنیت سیاسی خود را برای ایجاد پایگاه‌هایی پایدار و مستحکم در منطقه تأمین سازد (همان، ۳۱)؛ (Haman; 31)

۲-۲- حفظ نظم داخلی و استقرار آرامش در کشور

حفظ نظم داخلی و استقرار آرامش در کشور، تأثیر قابل توجهی بر امنیت سیاسی ایران دارد زیرا آرامش و استقرار نظم داخلی در کشور، به ایجاد پایداری اجتماعی، افزایش اعتماد عمومی و ایجاد تعامل سازنده بین اقشار مختلف جامعه کمک می‌کند. از جهتی، تحقق نظم داخلی در کشور، باعث افزایش قدرت و استحکام سیستم سیاسی نیز می‌شود. وجود نظم داخلی از بُعدی دیگر به معنای ارتباط سامان‌مند و بدون هرگونه اختلال بین اجزای مختلف جامعه است که منجر به افزایش پایداری و عدم تلاطم اجتماعی می‌شود. این پایداری نه تنها باعث حفظ کرامت انسان‌ها، بلکه از لحاظ سیاسی نیز بر امنیت کشور تأثیر قابل توجهی دارد. ایران به عنوان یک کشور در منطقه با وضعیت سیاسی حساس، اگر نظم داخلی و آرامش در آن فراهم نشود، این امنیت در معرض تهدیدات خطرناک می‌باشد. در واقع، تلاطم و ناراحتی‌های داخلی می‌تواند نقاط ضعف را در سیستم سیاسی بروز دهند و باعث نااطمینانی و عدم استحکام در سطح دولتی و

قدرت‌های استراتژیک شود و همچنین این وضعیت می‌تواند امنیت خارجی کشور را نیز تهدید کند. (بوزان، ۱۳۷۸: ۳۴)؛ (Buzan, 1999 : 34)

۳-۲- تأثیر امنیت سیاسی بر پیشرفت اقتصادی

امنیت سیاسی به معنای استقرار آرامش و پایداری در روابط داخلی و بین‌المللی است و بر پیشرفت اقتصادی کشور تأثیر عمده‌ای دارد و وقوع اختلافات سیاسی و ناهماهنگی‌های امنیتی در داخل و خارج از کشور، می‌تواند باعث ایجاد عدم اطمینان در بخش خصوصی و عمومی شود و برای کسب و کارها و سرمایه‌گذاران محدودیت‌هایی ایجاد کند. عدم ثبات سیاسی و عدم امنیت سیاسی می‌تواند به شکل مستقیم یا غیرمستقیم تأثیراتی منفی بر پیشرفت اقتصادی داشته باشد. این وضعیت منجر به کاهش اعتماد عمومی و نابسامانی در بازار می‌شود که می‌تواند منجر به کاهش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی شود. همچنین، عدم استقرار سیاسی می‌تواند باعث افزایش هزینه‌ها، افزایش نرخ بهره و کاهش نرخ تورم شود، که نتیجه‌ای منفی بر نظام اقتصادی به همراه خواهد داشت. این مسأله حتی در فقه اسلامی تحت مسائل اخلال و افساد در نظام اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است. (نباتیان، ۱۴۰۰: ۳۱۶)؛ (Nabatian, 2021: 316). علاوه بر این، تغییرات سیاسی و عدم پیش‌بینی در زمینه قوانین و مقررات کشور می‌تواند باعث کاهش قدرت انعطاف‌پذیری و تعامل شرکت‌ها با بازار شود. این موضوع می‌تواند منجر به عدم جذابیت برای سرمایه‌گذاران خارجی شود و امکان دستیابی به منابع خارجی و فناوری‌های جدید را برای کشور محدود کند. در نتیجه، بهبود و تضمین امنیت سیاسی در داخل و خارج از کشور می‌تواند به ایجاد یک محیط پایدار و امن برای توسعه و رشد اقتصادی کمک کند و این امر نیازمند استقرار یک نظام سیاسی پایدار، اجرای قوانین و مقررات کارآمد، تعامل مستند و مؤثر بین بازار و دولت، تحقیق و توسعه و همچنین جذب سرمایه‌گذاری خارجی است.

۳- تأمین امنیت سیاسی و تعاملات بین‌المللی

۱-۳- تأثیر امنیت سیاسی در جذب سرمایه خارجی

امنیت سیاسی در جذب سرمایه خارجی نقش بسزایی دارد و در توسعه و رشد اقتصادی کشور اثرگذار خواهد بود. وجود یک محیط سیاسی پایدار و پیش‌بینی‌پذیر از جانب دولت و نظام سیاسی، باعث ایجاد اعتماد در سرمایه‌گذاران خارجی می‌شود و این اعتماد، عواملی مهم در تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری در کشور را تشکیل می‌دهد. بدون شک، سرمایه‌گذاران خارجی

در هنگام تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری، به امنیت سیاسی در کشور می‌پردازند. آن‌ها نیازمند تضمیناتی هستند که سیاست‌های یک دولت، جمعیت و نظام سیاسی در طولانی مدت برای آن پایداری را رقم بزند و تغییرات ناگهانی در قوانین و مقررات ایجاد نشود. در غیر این صورت، سرمایه‌گذاران، احتمالاً بازدهی مالی قابل قبولی را نخواهند داشت و تصمیم می‌گیرند به سمت کشورهایی حرکت کنند که دارای امنیت سیاسی بیشتری هستند. بنابراین، امنیت سیاسی در جذب سرمایه خارجی تأثیر حیاتی دارد و باید توسط دولت و نظام سیاسی تضمین شود. برای ایجاد اعتماد در سرمایه‌گذاران خارجی، دولت باید سیاست‌ها و قوانین طولانی مدت و پایدار را در نظر بگیرد و تغییرات ناگهانی را به حداقل برساند و برنامه‌های جامع برای حفظ امنیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در کشور باید تدوین و اجرا شوند. اگر بخواهیم برای بررسی تأثیر امنیت سیاسی بر جذب سرمایه خارجی نگاه دقیق‌تری داشته باشیم، باید به چندین جنبه از این موضوع توجه نماییم:

استقرار سیاسی: سرمایه‌گذاران خارجی به دنبال استقرار و پایداری سیاسی هستند. اگر یک کشور دارای استقرار سیاسی باشد، این به معنای وجود یک دولت پایدار و قابل پیش‌بینی است که قادر به اجرای قوانین و سیاست‌های خود است. این موضوع اطمینان را برای سرمایه‌گذاران افزایش می‌دهد و احتمال جذب سرمایه خارجی را افزایش می‌دهد.

ریسک سیاسی: در مقابل، اگر یک کشور دچار ناپایداری سیاسی باشد، این می‌تواند منجر به افزایش ریسک سیاسی شود. ریسک سیاسی می‌تواند شامل تغییرات ناگهانی در سیاست‌ها، تحریم‌های بین‌المللی، اختلافات داخلی، یا حتی جنگ باشد. این عوامل می‌توانند برای سرمایه‌گذاران خطرناک باشند و احتمال جذب سرمایه خارجی را کاهش دهند.

قانونگذاری و حکمرانی: همچنین امنیت سیاسی می‌تواند به معنای وجود یک سیستم قانونگذاری و حکمرانی موثر باشد. اگر یک کشور قوانین و مقررات شفاف و قابل پیش‌بینی داشته باشد و از آنها پیروی کند، این می‌تواند برای سرمایه‌گذاران اطمینان بخش باشد و احتمال جذب سرمایه خارجی را افزایش دهد. به طور جامع امنیت سیاسی می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر جذب سرمایه خارجی داشته باشد. یک کشور با استقرار سیاسی بیشتر، ریسک سیاسی کمتر، و سیستم قانونگذاری و حکمرانی موثر، احتمالاً قادر به جذب سرمایه خارجی بیشتر خواهد بود. (قاضی‌زاده،

(۱۴۰۱: ۲۲۳)؛ (Qazizadeh, 2022: 223)

۲-۳- اثر بخشی دیپلماسی و توافقات بین المللی

اثر بخشی دیپلماسی و توافقات بین المللی بر امنیت سیاسی به شکل قابل ملاحظه‌ای تأثیر می‌گذارد. دیپلماسی و توافقات بین المللی می‌توانند به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم بر امنیت سیاسی تأثیر بگذارند. در صورتی که دولت‌ها و سازمان‌های بین المللی از راه‌های دیپلماسی و صحبت‌های مستقیم با هم در مورد مسائل سیاسی بین المللی استفاده کنند، می‌توانند تا حد زیادی بحث‌ها و تنش‌ها را کنترل کنند و از احتمال وقوع نبردها و تجاوزات دست بکشند. در این موارد، امنیت سیاسی در زمینه رقابت و تعامل بین کشورها افزایش می‌یابد. علاوه بر این، امضای توافقات بین المللی می‌تواند روابط بین المللی را بهبود بخشد و از تعارضات و درگیری‌ها جلوگیری کند. با امضای توافقاتی مانند تفاهم‌نامه‌های صلح و توافقات امنیتی، کشورها می‌توانند راهکارهایی را برای حل صلح آمیز اختلافات بین المللی در نظر بگیرند. این توافقات می‌توانند باعث کاهش تنش‌ها و افزایش آرامش در نواحی مختلف جهان شوند. علاوه بر این، توافقات بین المللی می‌توانند به تقویت توافقات چندجانبه بین کشورها و سازمان‌های بین المللی کمک کنند چرا که این توافقات می‌توانند ساختارهای قوی‌تری را جهت حل اختلافات و مشکلات سیاسی در سطح بین المللی ایجاد و بدین ترتیب، احتمال بروز تجاوزات و تنش‌های نظامی کاهش پیدا خواهد کرد و در نتیجه رفع تنش‌ها و افزایش تعاملات دیپلماتیک بین المللی از طریق توافقات و مذاکرات، می‌تواند بهبودی قابل توجهی در امنیت سیاسی جهان داشته باشد. با استفاده از این روش‌ها، بالقوه‌های خطرناک تروریسم، منازعات قومی و نظامی، نفوذ استراتژیک و دیگر تهدیدات سیاسی را کاهش داد و سیاست‌های صلح آمیز را ترویج نمود. در آخر، حل و فصل منازعات، ایجاد تعهدات بین المللی، و تقویت همکاری بین المللی، می‌توانند به تقویت استقرار و امنیت سیاسی کمک کنند. (همان: ۲۴۲)؛ (Haman: 242)

۲-۳- تحریم‌ها و اثر آن‌ها بر تعاملات بین المللی

تحریم‌ها یکی از ابزارهایی هستند که برای ایجاد تغییرات سیاسی و اقتصادی در کشورها استفاده می‌شود. این تحریم‌ها می‌توانند تحریم‌های اقتصادی، تجاری، مالی یا حقوقی باشند. تحریم‌ها اغلب بر تعاملات بین المللی و امنیت سیاسی کشورها تأثیر می‌گذارند. برای مثال، اعمال تحریم‌های اقتصادی یا مالی در برابر یک کشور ممکن است سبب تحلیل و خاموشی بخش‌هایی از اقتصاد آن کشور شود و در نتیجه کاهش قدرت و توانایی آن کشور در برابر نیروهای خارجی را

به همراه داشته باشد. تحریم‌ها همچنین می‌توانند تأثیرات منفی بر حقوق بشر و امنیت مردم داشته باشند. به عنوان مثال، تحریم‌های اقتصادی می‌توانند باعث کاهش دسترسی مردم به مواد غذایی، دارو و امکانات پزشکی شوند که این امر می‌تواند بر سلامت و زندگی مردم تأثیر منفی داشته باشد. به طور کلی، تحریم‌ها ممکن است منجر به افزایش تنش‌های سیاسی و ناهنجاری‌های امنیتی شوند. زیرا این تحریم‌ها می‌توانند سبب ایجاد شدیدترین تفاوت‌ها و ناتوانی در برقراری دیپلماسی و تعاملات رسمی بین کشورها شوند. عوامل مؤثر بر این امر بر امنیت سیاسی ره به صورت موردی می‌توان چنین اشاره داشت:

۱-۳-۳- فشار سیاسی: تحریم‌ها می‌توانند به عنوان یک ابزار فشار سیاسی استفاده شوند. از طریق تحریم‌ها، یک دولت می‌تواند فشاری را بر دولت دیگر اعمال کند تا تغییرات مورد نظر را در سیاست‌های خود ایجاد کند. اگرچه این مسأله می‌تواند منجر به تغییرات مثبت شود، اما همچنین می‌تواند منجر به ناپایداری سیاسی نیز شود، به خصوص اگر تحریم‌ها باعث بروز بحران اقتصادی باشند.

۲-۳-۳- تعاملات بین‌المللی: تحریم‌ها می‌توانند تعاملات بین‌المللی را تحت تأثیر قرار دهند. این امر می‌تواند منجر به کاهش تجارت، سرمایه‌گذاری و همکاری‌های دیگر بین دولت‌ها شود زیرا به نوبه خود تأثیر منفی بر امنیت سیاسی داشته زیرا می‌تواند منجر به ایجاد تنش‌های بین‌المللی و ناپایداری سیاسی شود.

۳-۳-۳- اثرات داخلی: تحریم‌ها می‌توانند اثرات داخلی قابل توجهی داشته باشند و می‌تواند شامل افزایش نارضایتی عمومی، کاهش رشد اقتصادی و افزایش فقر باشد. این عوامل می‌توانند به ناپایداری سیاسی منجر شوند و امنیت سیاسی را تهدید کنند. (همان: ۲۵۰)؛ (Haman: 250)

۴- استراتژی‌های تأمین امنیت سیاسی در ایران

۱-۴- ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی

یکی از مهم‌ترین اهداف کشورها، تلاش برای حفظ امنیت و مقابله با تهدیدهای مختلفی است که ممکن است حیات آنها را به مخاطره بیندازد به همین خاطر ارتقای بنیه‌ی دفاعی از اهم اولویت‌های سیاستگذاری آنها به شمار می‌رود (قاضی‌زاده، ۱۴۰۱: ۱۸۹)؛ (Qazizadeh, 2022: 189) چرا که ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی در جامعه، تأثیر مهمی در امنیت سیاسی دارد. این تأثیرات در سطوح مختلفی قابل مشاهده است.

۱-۱-۴- **بهبود قدرت دفاعی:** ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی کمک می‌کند تا قدرت دفاعی کشور بهبود یابد. با ارتقاء توانایی‌های نظامی و امنیتی، کشور قادر خواهد بود به طور موثر و مقتدر به تهدیدها و امکانات نظامی خارجی و داخلی پاسخ دهد. نیروهای امنیتی و نظامی با داشتن آموزش و تجهیزات مناسب، بهترین استراتژی‌ها و تکنیک‌ها را برای مقابله با هرگونه تهدید سیاسی در اختیار دارند.

۲-۱-۴- **برقراری نظم و امنیت:** ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی امکان برقراری نظم و امنیت در جامعه را فراهم می‌آورد. نهادهای امنیتی تلاش می‌کنند تا فعالیت‌های ناقض قوانین و نظم اجتماعی را کاهش دهند و جامعه را در برابر خطرات مختلف محافظت کنند. این اقدامات امنیتی نقش مهمی در حفظ امنیت سیاسی دارند و به مردم احساس آرامش و اعتماد به خود و سیستم حکومتی می‌دهد.

۳-۱-۴- **پیشرفت و توسعه سیاسی:** از طریق ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی، می‌توان به پیشرفت و توسعه سیاسی کمک کرد. در دستیابی به اهداف سیاسی و اداره صحیح امور کشور، امنیت سیاسی امری بسیار حائز اهمیت است. ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی، به حکومت و نهادهای دیگر اعتماد و قدرت لازم را می‌دهد تا اقدامات سیاسی خود را اجرا کنند و سیستم سیاسی را پایدار نگه دارند. (قاسمی، ۱۳۹۸: ۴۵)؛ (Qassimi, 2018: 45) با احتساب موارد یادشده، ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی نقش حیاتی در حفظ و تقویت امنیت سیاسی دارد. این ارتقاء باعث می‌شود تا دولت و مردم به طور هماهنگ و با اعتماد بنیادی با چالش‌های سیاسی روبرو شوند و با تهدیدهای امنیتی برخورد مناسبی داشته باشند. بدین ترتیب، آینده سیاسی کشور و تعادل قدرت‌های سیاسی در سطح منطقه و بین‌المللی تضمینی قوی خواهد داشت.

۲-۴- تعامل با سایر کشورهای منطقه‌ای و جهانی

از آنجا که نظام بین‌الملل یکی از مؤلفه‌های مؤثر در امنیت ملی کشورها محسوب می‌شود (قاضی زاده، ۱۴۰۱: ۲۰۸)؛ (Qazizadeh, 2022: 208) و تعامل با سایر کشورهای منطقه‌ای و جهانی از اهمیت بالایی در حفظ و تقویت امنیت سیاسی برخوردار است. این تعامل‌ها به طور مستقیم و غیرمستقیم تأثیرات بسیاری بر روی میزان ثبات و امنیت کشورها دارند که به موارد شاخص آن اشاره می‌کنیم:

۱-۲-۴- ایجاد روابط خوب و متقابل: تعامل‌های سیاسی و دیپلماتیک با سایر کشورها منجر به ایجاد روابط خوب و متقابل می‌شود. این روابط می‌تواند به دقت نگرش‌ها و مشکلات مشترک، مذاکرات بر سر قضایای بین‌المللی و حل و فصل منازعات کمک کند و از تداوم نزاعات و تنش‌ها جلوگیری نماید.

۲-۲-۴- تبادل اطلاعات و همکاری‌های امنیتی: تعامل با دیگر کشورها در حوزه امنیتی می‌تواند به تبادل اطلاعات و همکاری‌های امنیتی بین کشورها منجر شود. این تبادل اطلاعات ممکن است به دستیابی به اطلاعات جهانی درباره تهدیدات امنیتی، جرائم سایبری و... کمک کند و از وقوع حوادث سیاسی پیشگیری و از تهدید به امنیت جلوگیری نماید.

۳-۲-۴- ارتقای نقش و تأثیرگذاری کشور در سازمان‌های بین‌المللی: تعامل با سایر کشورها می‌تواند به ارتقای نقش و تأثیرگذاری کشور در سازمان‌های بین‌المللی کمک کند. همکاری با سایر کشورها، سبب می‌شود که یک کشور بتواند در تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی تأثیر بیشتری داشته باشد و از سوی دیگر، پشتیبانی و همکاری کشورهای دیگر در مواجهه با تهدیدات سیاسی به آن کشور در مقابل دشمنان سیاسی کمک می‌کند. بنابراین، تعامل با سایر کشورهای منطقه‌ای و جهانی به کشورها کمک می‌کند تا امنیت سیاسی خود را تقویت کنند و در عین حال تهدیدات و ریسک‌های سیاسی را کاهش دهند. همچنین، این تعامل‌ها می‌تواند به ایجاد صلح و ثبات جهانی و تحقق توسعه پایدار برای همه کشورها کمک کنند. (پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۹۶: ۹۷)؛ (Strategic Studies Research Institute, 2016: 97)

۳-۴- افزایش همکاری‌های امنیتی با سازمان ملل متحد

افزایش همکاری‌های امنیتی با سازمان ملل متحد می‌تواند تأثیرات مهمی در امنیت سیاسی داشته باشد. این همکاری‌ها می‌تواند زمینه‌های مختلفی را شامل شود، از جمله تبادل اطلاعات امنیتی، همکاری در مقابله با حملات سایبری و تهدیدات دیجیتال، همکاری در زمینه مبارزه با تروریسم و جرائم سازمان‌یافته، پیشگیری و مقابله با قاچاق مواد مخدر و تراکم دریافت سلاح‌های کشتار جمعی و بسیاری موارد دیگر.

از مزایای افزایش همکاری امنیتی با سازمان ملل متحد می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱-۳-۴- **تقویت امنیت ملی:** این همکاری‌ها به کشورها کمک می‌کند تا بهبود امنیت داخلی خود را تضمین کنند. برقراری ارتباطات، تبادل اطلاعات و همکاری در زمینه تهدیدات امنیتی می‌تواند به تشخیص و پیشگیری از حملات کمک کند.

۲-۳-۴- **سازش و همکاری بین‌المللی:** افزایش تعامل و همکاری با دیگر کشورها در زمینه امنیت، روابط بین‌المللی را قوی‌تر می‌کند و احساس اعتماد و همدلی بین کشورها را افزایش می‌دهد. این امر می‌تواند منجر به رفع تنش‌ها و تعامل سازنده میان کشورها شود.

۳-۳-۴- **کاهش جرم و جنایت بین‌المللی:** همکاری‌های امنیتی باعث می‌شود که بتوان به صورت مشترک علیه جرم و جنایات بین‌المللی مبارزه کرد. تبادل اطلاعات و همکاری در تعقیب و دستگیری مجرمان، کاهش فعالیت‌های غیرقانونی و حمایت از قوانین بین‌المللی را تضمین می‌کند.

۴-۳-۴- **حفظ صلح و استقرار امنیت منطقه‌ای:** به دلیل اینکه همکاری‌های امنیتی بین کشورها باعث تقویت قدرت نظامی و امنیتی در قالب سازمان‌های بین‌المللی می‌شود، می‌تواند به استقرار امنیت و حفظ صلح منطقه‌ای نیز کمک کند. در نتیجه، تهدیدات نظامی و تجاوزات خارجی در این مناطق به طور قابل توجهی کاهش می‌یابد. از این رو، افزایش همکاری‌های امنیتی با ملل متحد می‌تواند بهبود امنیت سیاسی داخلی و بین‌المللی کشورها را به همراه داشته باشد. این همکاری‌ها با ایجاد تناسب و تطابق منافع و هدف‌ها، تأمین امنیت عمومی و حقوق بشر در سطح جهانی را تقویت می‌کند. (قاضی‌زاده، ۱۴۰۱: ۲۴۱)؛ (Qazizadeh, 2022: 241)

۴-۴- **تقویت قدرت دفاعی کشور**

تقویت قدرت دفاعی یک کشور تأثیر مهمی در امنیت سیاسی دارد. با افزایش قدرت دفاعی، یک کشور قادر است خود را در برابر تهدیدهای نظامی مختلف، از جمله تهدیدهای بین‌المللی، تسلیح و آماده‌سازی نماید. این قابلیت تسلیحاتی و عملکرد نظامی قوی، می‌تواند به منع واقعی و کاهش احتمال تهدیدهای نظامی، به ویژه از سوی دشمنان نیروی بازدارنده داشته باشد. با تقویت نیروهای نظامی و بهبود زیرساخت‌های نظامی، یک کشور به ارتقای قابلیت راهبردی و تاکتیکی خود در مقابل عملیات نظامی و جنگ تسلیحاتی می‌پردازد. این تأثیرات می‌تواند در دفاع از مرزها و منافع ملی، افزایش نفوذ نظامی را نیز به همراه داشته باشد. به علاوه، تقویت قدرت دفاعی کشور، رهبران و مسئولان سیاسی را قادر می‌سازد که در مذاکرات سیاسی بین‌المللی و فعالیت‌های سیاسی و دیپلماتیک به راحتی و با خیالی آسوده‌تر به جهت دارا بودن توان نظامی به عرصه بین‌المللی قدم

بگذارند. این امکان دانسته شدن برتری نظامی و قابلیت نفوذ نظامی در جلسات مذاکره در سطح بین‌المللی، می‌تواند در کسب توافقات مورد نظر و حفظ منافع ملی این کشور نیز تأثیرگذار باشد. از طرفی، افزایش قدرت دفاعی یک کشور نیز می‌تواند از سوی دیگران به عنوان یک نشانه‌ی تهدید تلقی شود و موجب ایجاد بی‌ثباتی امنیتی در منطقه و حتی جهان شود. بنابراین، در تقویت قدرت دفاعی کشورها، نگرانی‌های همسایگان و جوامع بین‌المللی نیز باید مد نظر قرار گیرد تا اثر معکوسی بر امنیت سیاسی و استقرار صلح در منطقه به وجود نیاید. (احمدی، ۱۳۹۹: ۵۸)؛ (Ahmadi, 2019: 58)

۵- عوامل تهدیدکننده امنیت سیاسی

امنیت سیاسی ایران ممکن است توسط عوامل متعددی تهدید شود. در زیر به برخی از این عوامل اشاره می‌کنم:

۵-۱- تهاجم نظامی: حملات نظامی از سوی کشورهای دیگر به ایران می‌تواند امنیت سیاسی آن را تهدید نماید. این حملات می‌توانند به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم، عملیات نظامی، حملات سایبری و تهاجم دریایی را شامل شود.

۵-۲- تروریسم: عملیات‌های تروریستی از سوی گروه‌های مختلف نیز امنیت سیاسی ایران را به خطر می‌اندازد. این گروه‌ها می‌توانند برای اهداف سیاسی، اجتماعی و مذهبی اقدام به اعمال تروریستی کنند.

۵-۳- جرایم سایبری: حملات سایبری و تهدیدات مربوط به فضای مجازی نیز می‌تواند امنیت سیاسی را تهدید کنند. حملات سایبری ممکن است بر روی زیرساخت‌ها و شبکه‌های ارتباطی و نظامی، سامانه‌های حمل و نقل و انتقال اطلاعات و موارد مشابه تمرکز کنند.

۵-۴- تهدیدات داخلی: عوامل درونی مانند نژادپرستی، طایفه‌پرستی، جنبش‌های مختلف خشونت‌آمیز، مشکلات اقتصادی و اجتماعی می‌توانند امنیت سیاسی را تهدید کنند.

۵-۵- بحران‌های منطقه‌ای: بحران‌ها و تنش‌های در منطقه نیز می‌تواند به امنیت سیاسی ایران و تعاملات داخلی آن اثر بگذارند. این بحران‌ها می‌توانند شامل تنش‌های بین‌المللی، جنگ‌های منطقه‌ای، تهدیدات تروریستی باشند.

۵-۶- دخالت قدرت‌ها: اعمال ابرقدرت‌ها در منطقه نیز می‌تواند امنیت سیاسی ایران را تهدید کند. تلاش برای تسلط بر منابع طبیعی، راهبردهای نظامی و مذاکرات سیاسی بر پایه‌ی

زیاده‌خواهی قدرتهای غرب، می‌توانند منجر به تهدید امنیت سیاسی شوند. مدیریت و پیش‌بینی مناسب این تهدیدات و کارکرد درخشان سازمان امنیت و اطلاعات جمهوری اسلامی ایران می‌تواند از تهدیدات موجود جلوگیری کند و امنیت سیاسی ایران را تضمین نماید. (همان: ۸۴)؛ (Haman; 84)

۶- راهکارهایی در جهت بهبود امنیت سیاسی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی

برای بهبود تأمین امنیت سیاسی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱-۶- **تقویت دموکراسی و حقوق بشر:** تضمین حقوق اساسی شهروندان، احترام به آزادی بیان و رسانه‌ها، تقویت نظام قضایی مستقل و مبارزه با فساد سیاسی می‌تواند بهبود امنیت سیاسی را تسهیل کند و باعث افزایش اعتماد داخلی و بین‌المللی نیز شود.

۲-۶- **تقویت همکاری بین‌المللی:** ایران می‌تواند با فعالیت در سازمان‌ها و اتحادیه‌های بین‌المللی، مشارکت در توافقات بین‌المللی و تقویت روابط دیپلماتیک با سایر کشورها، امنیت سیاسی خود را تقویت کند و تعاملات بین‌المللی را بهبود بخشد زیرا بهبود روابط خارجی فعال یکی از مهم‌ترین ابزار رسیدن به امنیت است. (لک‌زایی، ۱۳۹۹: ۴۰۲)؛ (Lekzaei, 2019: 402).

۳-۶- **حل منازعات به صورت صلح‌آمیز:** تلاش برای حل منازعات به صورت صلح‌آمیز و اجتناب از تنش‌ها و تهدیدهای نظامی می‌تواند به افزایش امنیت سیاسی و کاهش تأثیرات منفی بر تعاملات بین‌المللی کمک کند.

۴-۶- **توسعه اقتصادی پایدار:** توجه به توسعه اقتصاد پایدار، کاهش بیکاری و فقر، توسعه‌ی بنگاه‌های اقتصادی و تقویت بنیان‌های اقتصادی می‌تواند به استحکام سیاسی کشور کمک کند و تعاملات بین‌المللی را تقویت نماید.

۵-۶- **مدیریت صحیح در بحران‌ها:** توسعه ظرفیت‌های مدیریت بحران، ایجاد سامانه‌های هشدار و پاسخگویی سریع به بحران‌های امنیتی، می‌تواند امنیت سیاسی را تقویت کرده و تأثیرات منفی آن بر تعاملات بین‌المللی را کاهش دهد.

۶-۶- **توسعه دیپلماسی فرهنگی:** توسعه فعالیت‌های فرهنگی و تبادلات فرهنگی با سایر کشورها، افزایش آگاهی و فهم متقابل بین مردم و دولت‌ها، می‌تواند به تقویت امنیت سیاسی و تعاملات بین‌المللی کمک کند.

۶-۶- توسعه فناوری و سایبری: توسعه فناوری‌های امنیتی و سایبری، تقویت سیستم‌های اطلاعاتی و مبارزه با تهدیدات سایبری می‌تواند به افزایش امنیت سیاسی و تأثیر مثبت بر تعاملات بین‌المللی کمک کند. (همان: ۹۶)؛ (Haman; 96)

این راهکارها تنها برخی از ایده‌هایی هستند که ارائه شدند و قطعاً برای بهبود امنیت سیاسی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی، نیاز به بررسی و اجرای سیاست‌های جامع و هماهنگ داریم.

۷- نتیجه‌گیری

تعریف امنیت سیاسی به مفهوم حفاظت و محافظت از نظام سیاسی و فرایندهای سیاسی در برابر تهدیدات و خطرات است. عناصر امنیت سیاسی شامل استحکام مرزها، استحکام سیاست خارجی، استحکام داخلی، همکاری بین دولت‌ها و حقوق بشر و آزادی‌های مدنی است. برای ایجاد و حفظ امنیت سیاسی، نیازمند هماهنگی و همکاری بین ابعاد مختلف سیاست، امنیت و اجتماع هستیم و امنیت سیاسی، به عنوان پایه‌ای برای پیشرفت و توسعه پایدار یک جامعه، باید مورد توجه قرار گیرد.

امنیت سیاسی در ایران یکی از مهمترین فاکتورها برای حفظ استقرار و پیشرفت کشور است. امنیت سیاسی تأثیر مستقیمی بر ثبات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی دارد و برقراری توازن بین اقتصاد، جامعه و قدرت‌های خارجی را تضمین می‌کند. حفظ نظم داخلی و استقرار آرامش در کشور، تأثیر قابل توجهی بر امنیت سیاسی دارد و به ایجاد پایداری اجتماعی و افزایش اعتماد عمومی کمک می‌کند. همچنین، امنیت سیاسی تأثیر مستقیمی بر پیشرفت اقتصادی دارد و عدم استقرار سیاسی می‌تواند باعث کاهش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی شود. بنابراین، تأمین و حفظ امنیت سیاسی در ایران امری بسیار حیاتی است و نیازمند تدابیر مناسب و هماهنگی بین اقشار مختلف جامعه و نهادهای سیاسی است.

تأمین امنیت سیاسی در کشورها تأثیر قابل توجهی بر تعاملات بین‌المللی دارد. امنیت سیاسی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر جذب سرمایه خارجی داشته باشد و ایجاد یک محیط سیاسی پایدار و قابل پیش‌بینی، اعتماد سرمایه‌گذاران را به دولت و نظام سیاسی افزایش دهد. همچنین، تحریم‌ها می‌توانند تأثیرات منفی بر تعاملات بین‌المللی و امنیت سیاسی داشته باشند، از جمله افزایش تنش‌ها و ناپایداری سیاسی. بنابراین، تأمین امنیت سیاسی و ایجاد توافقات بین‌المللی مؤثر و حفظ نظم داخلی، از اهمیت بالایی برای تعاملات بین‌المللی و امنیت سیاسی است.

استراتژی‌های تأمین امنیت سیاسی در ایران شامل ارتقاء نهادهای امنیتی و نظامی، تعامل با سایر کشورهای منطقه‌ای و جهانی، افزایش همکاری‌های امنیتی با سازمان ملل متحد و تقویت قدرت دفاعی کشور است. این استراتژی‌ها بهبود امنیت سیاسی کشور را تضمین می‌کنند و به حفظ استقرار و پیشرفت کشور کمک می‌کنند. همچنین، این استراتژی‌ها می‌توانند به تعزیز صلح و ثبات منطقه‌ای و جهانی کمک کنند.

عوامل تهدیدکننده امنیت سیاسی ایران شامل موارد زیر می‌شوند: تهاجم نظامی، تروریسم، جرایم سایبری، تهدیدات داخلی، بحران‌های منطقه‌ای، دخالت قدرت‌ها مدیریت و پیش‌بینی مناسب این تهدیدات و کارکرد درخشان سازمان امنیت و اطلاعات جمهوری اسلامی ایران می‌تواند از تهدیدات موجود جلوگیری کند و امنیت سیاسی ایران را تضمین نماید.

برای بهبود امنیت سیاسی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: تقویت دموکراسی و حقوق بشر، تقویت همکاری بین‌المللی، حل منازعات به صورت صلح‌آمیز، توسعه اقتصادی پایدار، مدیریت صحیح در بحران‌ها، توسعه دیپلماسی فرهنگی، توسعه فناوری و سایبری

این راهکارها تنها برخی از ایده‌هایی هستند که ارائه شدند و قطعاً برای بهبود امنیت سیاسی ایران و تأثیر آن بر تعاملات بین‌المللی، نیاز به بررسی و اجرای سیاست‌های جامع و هماهنگ داریم.

۸- منابع

الف) فارسی

- احمدی، رضا، صالح‌نیا، علی، شهباز، حسن (۱۳۹۹)، درآمدی بر امنیت داخلی جمهوری اسلامی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق^(ع)
- افتخاری، اصغر (۱۳۸۴)، معمای امنیت عمومی، تهران: دانشگاه علوم انتظامی.
- بوزان، باری (۱۳۷۸)، مردم، دولت‌ها و هراس، ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- پژوهشکده مطالعات راهبردی (۱۳۹۶)، سالنمای امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، تحولات راهبردی ۱۳۹۶، چشم‌انداز ۱۳۹۷، تهران، پژوهشکده مطالعات راهبردی.

- جهان‌بزرگی، احمد (۱۳۹۳)، امنیت در نظام سیاسی اسلام، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- حاتمی، محمدرضا، علیزاده، محمدلعل (۱۳۸۹)، مبانی علم سیاست، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور
- قاسمی، علی و زهیر (۱۳۹۹)، امنیت سیاسی، مشهد: به نشر
- قاضی‌زاده، علی‌رضا (۱۴۰۱)، مسائل راهبردی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی
- قریشی، علی اکبر (۱۳۵۲)؛ قاموس قرآن، تهران: دار الکتب الاسلامیه
- سی‌ویلیامز، میشل (۱۳۹۵)، فرهنگ و امنیت، مترجم مهدی ذوالفقاری، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)
- لک‌زایی، نجف (۱۳۹۹)، امنیت متعالیه، قم: انتشارات پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
- معین، محمد (۱۳۷۵)، فرهنگ فارسی، تهران: انتشارات امیرکبیر
- نباتیان، محمد اسماعیل (۱۳۹۲)، بررسی مبانی فقهی امنیت در نظام اسلامی با عنایت به تطور و توسعه مفهوم امنیت، قم، دانشگاه دانشگاه معارف اسلامی

ب) انگلیسی

English References

- Ahmadi, Reza, Salehnia, Ali, Shahbaz, Hassan (2019), An introduction to the internal security of the Islamic Republic of Iran, Tehran: Imam Sadiq University Press.
- Eftekhari, Asghar (2004), Public Security Enigma, Tehran: University of Police Sciences.
- Bozan, Bari (1999), People, Governments and Fear, translated by Strategic Studies Research Institute, Tehran, Strategic Studies Research Institute.
- Institute of Strategic Studies (2016), Journal of National Security of the Islamic Republic of Iran, Strategic Developments 2016, Vision 2017, Tehran, Institute of Strategic Studies.
- Jahanbozuri, Ahmad (2014), Security in the Islamic Political System, Tehran: Islamic Culture and Thought Research Institute Publishing Organization.
- Hatami, Mohammad Reza, Alizadeh, Mohammad Lal (2009), Fundamentals of Political Science, Tehran: Payam Noor University Publications.

- Ghasemi, Ali and Zuhair (2019), political security, Mashhad behnashr.
- Ghazizadeh, Alireza (2022), National Security Strategic Issues of the Islamic Republic of Iran, Tehran: Strategic Studies Research Institute.
- Qureshi, Ali Akbar (1973); Qamuos Quran, Tehran: Dar al-Kitab al-Islamiya.
- C. Williams, Michelle (2015), Culture and Security, translated by Mehdi Zulfqari, Tehran: Imam Sadiq University Press.
- Lakzaei, Najaf (2020), Amnit Motaaliyah, Qom: Publications of the Research Center for Islamic Sciences and Culture.
- Moin, Mohammad (1996), Farhang Farsi, Tehran: Amirkabir Publications.
- Nabatian, Mohammad Ismail (2012), Investigation of the jurisprudential foundations of security in the Islamic system with regard to the evolution and development of the concept of security, Qom, University of Islamic Education.

Ensuring the political security of the Islamic Republic of Iran and its impact on international interactions¹

Maryam Mashashai², Marzieh Pilevor³, Ali Sadeghi Shahpar⁴

Abstract

Background and purpose: providing political security is one of the vital factors in international interactions that affects all aspects in countries and societies. As one of the key factors in the Middle East region, Iran can play an important role in the stability of the region and the world by influencing international interactions, having strong political security. Therefore, the current research aims to examine the political security issue of the Islamic Republic of Iran and its impact on international interactions.

Method: The research is based on the basic purpose, qualitative nature, and descriptive-analytical collection method based on the analytical and interpretative study of related sources, including scientific articles and reference books. In addition, a case study of the experiences of different countries in the field of political security was also studied.

Findings: Providing political security in Iran and its impact on international interactions depends on multiple factors. Among the important factors, we can mention the effect of political security in attracting foreign capital, the effectiveness of diplomacy and sanctions. Also, providing political security is related to Iran's international interactions with other countries. In this regard, understanding and continuous interaction with other countries, cooperation in solving regional crises, strengthening regional solidarity, as well as establishing economic and trade relations can help to ensure Iran's political security.

Result: The results show that due to the importance of providing political security for international interactions and Iran's need to provide security at home and abroad, the government and society should rely on creating and strengthening the military along with cooperation with international standards. Also, people's awareness and participation is of great importance in order to ensure Iran's political security. With the trust and cooperation between the people and the government, it is possible to ensure Iran's political security and increase international interactions to achieve greater productivity.

Keywords: political security, international interactions, Islamic Republic of Iran, human rights

1 . This article is taken from the thesis of the doctoral degree with the topic "Methods to ensure the political security of the Islamic Republic of Iran in terms of jurisprudence and law"

2 . PhD student in Fiqh and Fundamentals of Islamic Law, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran. m.moshasha@chmail.ir

3. Assistant Professor, Fiqh and Fundamentals of Islamic Law Department, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran. (Responsible author)

4. Assistant Professor, Fiqh and Fundamentals of Islamic Law Department, Hamedan Branch, Islamic Azad University, Hamedan, Iran